

Referat af repræsentantskabsmøde

søndag den 23. november 2008

Tid: Kl. 09.00 – 13.00

Sted: Comwell Kolding

Dagsordenkomite

Søren Eller, Samrådet for Sydjylland
Søren Højager, Samrådet for Østjylland
Kurt Due Johansen, Samrådet for Fyn
Peter Skat Nielsen, Forretningsudvalget
Thorkild Kjeldsen, Forretningsudvalget

1. Velkomst og valg af dirigent (09.00 – 09.10)

Formand for bestyrelsen i DN Kolding, Christian Gøttig, bød velkommen og foreslog på vegne af dagsordenkomiteen valg af advokat Lennart Ricard som dirigent. Lennart blev valgt.

Dirigenten konstaterede indledningsvist, at indvarslingen af mødet, udsendelse af dagsordenen og indholdet af dagsordenen var i overensstemmelse med vedtægternes bestemmelser herom, og at forsamlingen var beslutningsdygtig om alle punkter på dagsordenen.

2. Valg af resolutionsudvalg og indlevering af resolutionsforslag (09.10 – 09.15)

Dagsordenkomiteen foreslår valg af:
Jens Chr. Tjell, Miljøfagligt Udvalg
Ib Johnsen, Naturfagligt Udvalg
Peder Agger, Planfagligt Udvalg
René la Cour Sell, Sekretariatet

Behandling: Resolutionsforslag kan fremsættes ved REP-mødets begyndelse, jævnfør vedtægternes § 9 stk. 4. For at sikre en velordnet behandling opfordrer Dagsordenkomiteen indtrængende til, at eventuelle resolutionsforslag fremsættes *før* REP-mødet, og at det sker over for Sekretariatet.

Bilag 2-1: Organisationsudvalgets vejledende retningslinjer for resolutionsforslag.

Dirigenten foranstaltede valg af det foreslåede Resolutionsudvalg og meddelte, at sidste frist for fremsættelse af resolutionsforslag i henhold til praksis ville være ved udgangen af dagsordenpunktet om præsidentens naturpolitiske redegørelse.

Torkil Forman, DN Favrskov, fremsatte et resolutionsforslag om sundhedstjek af støtteordninger til dansk landbrug. **Flemming Davidsen**, DN Varde, fremsatte et resolutionsforslag om forureningerne i Kjærgård Plantage og under Grindsted By. Resolutionsforslagene blev overgivet til Resolutionsudvalget, der under mødet bearbejdede dem sammen med forslagsstillerne. Konklusionen på behandlingen er beskrevet under dagsordenens punkt 8. Der blev ikke senere i dagsordenforløbet fremsat andre resolutionsforslag.

3. Valg af stemmeudvalg

På forslag af Dagsordenkomiteen blev DN's afdelingsledere valgt som stemmeudvalg.

4. Præsidentens naturpolitiske redegørelse (09.20-10.30 + 11.00-11.35)

Sagsfremstilling: Ella Maria Bisschop-Larsen fremlægger en redegørelse for DN's aktiviteter og synspunkter omkring naturpolitiske emner i perioden april til november 2008. I tilknytning til dette punkt er der desuden tradition for, at Natur og Ungdom giver en kort beretning.

Behandling: Efter de to redegørelser er der debat om præsidentens naturpolitiske redegørelse.

Ella Maria Bisschop-Larsen, præsident, holdt sin beretning (30 minutter), som er gengivet i en mere detaljeret, skriftlig form i DN Kontakt 3-4/-2008. **Kathe Moesgård Sørensen**, formand for Natur og Ungdom, holdt Natur og Ungdoms beretning (10 minutter). Derefter var der nedenstående indlæg med (større eller mindre) tilknytning til præsidentens beretning, idet de fleste talere startede med at uddele ros til beretningen. Efter indlæggene svarede præsidenten samlet. Af hensyn til læsbarheden og FU's efterfølgende opfølgning på forslag og synspunkter, er svaret her bragt i forlængelse af hvert enkelt indlæg.

Søren Bundgaard Poulsen, DN Århus, reflekterede over DN's holdning i sagen om vindmøller ved Bregninge på Ærø: Beslutningen om at være imod møllerne er helt forkert. Hvis vi – DN – tager vores egne ord om klimaproblemerne alvorligt, så skal beslutningen gøres om. Ellers er DN utroværdig. Vindmøllesagen ved Bregninge er en god sag - forstået på den måde, at den rejser en klar modsætning mellem et naturområde og miljøet. Det er den VVM om vindmøller, som jeg har været med til at lave, der klarest har rejst dilemmaet. Men ikke af alle de grunde, som DN har anført for sit nej. DN anfører seks grunde:

1. Nej til energifråds. Kommentar: Fint, der er klare elementer i DN's politik, der peger på energibesparelser. Men der skal stadig skaffes energi. Så argumentet er ikke en begrundelse mod et konkret vindmølleprojekt.
2. Vindmøllerne skal placeres på havet. Kommentar: Ja! Men i DN's egen håndbog kan man læse, at planerne er at placere 1/3 cirka af vindmøllekapaciteten på havet. Og den totale kapacitet er endda alt for lille. Så DN lægger altså et massivt pres på staten for at finde flere vindmølleområder. Desuden er placeringen på havet allerede foreslået, men kommunerne kan ikke placere vindmøller på havet. Det kan kun staten, så havplaceringen og argumentet er ikke en begrundelse mod vindmøllerne ved Bregninge.
3. Afdelingsbestyrelsen er enig. Kommentar: Det er jo ikke nogen begrundelse! Jeg behøver blot sige: Silkeborg.
4. Vindmøllerne vil stå inden for strandbeskyttelseslinjen. Kommentar: Strandbeskyttelseslinjen er ikke nogen absolut, ukrænkelig størrelse. Vindmøllerne ved Rise på Ærø er et lokalt eksempel på vindmøller inden for strandbeskyttelseslinjen. Ved Bregninge kan vindmøllerne kun stå her, fordi afstandskravene til naboerne skal overholdes. Så begrundelsen er i den konkrete sag er faldet med et brag!
5. Møllerne bliver rejst på et geologisk interesseområde. Kommentar: Det er en vurderingssag, om det er et væsentligt problem. Der er ikke visuelle konflikter mellem vindmøllerne -

de eksisterende eller de kommende - og f.eks. en lystfiskers glæde af stranden. For geologiens vedkommende vurderer VVM-rapporten, at vindmøllerne ikke vil påvirke de geologiske forhold ved klinterne.

6. Møllerne skæmmer Voderup Klint. Kommentar: Ja.

Over for disse halvanden *natur*begrundelser *mod* vindmøllerne står *miljø*begrundelserne for:

1. Ærø bliver selvforsynende med vedvarende energi.
2. Der er planer om at sende overskudselektriciteten ind i fjernvarmen – det er mig bekendt første gang i Danmark (i den målestok) og er et vigtigt bud på en konstruktiv udnyttelse af overskudselektriciteten.
3. Vindmøllerne sparer os for 244.000 tons CO₂, 47 tons SO₂, 448 tons NO_x og 15.700 tons slagger og flyveaske.
4. Møllerne er styret og ejet af Ærøboerne - der er ingen profitinteresser i projektet, det er demokratisk.

DN skal i gang med at revurdere retningslinjerne for DN's stillingtagen til vindmøller (DN's vindmøllepolitik). Den revurdering skal udformes, så et eksempel som Bregningemøllerne vil falde ud til et ja. Den vigtigste retningslinje er at vurdere hvert projekt i dets konkrete, hele sammenhæng. Men det er ikke tilstrækkeligt med en ny, fremadrettet vindmøllepolitik. Vindmøllerne ved Bregninge skal i spil igen, og DN kan passende give bolden op ved at trække sin indsigtelse. Ellers er DN's tale om klimaet ikke troværdig.

Svar: FU har besluttet, at DN's vindmøllepolitik skal behandles inden udgangen af 2008, dvs. på næste FU-møde den 11. december. Vi tager altså problemstillingen op, men om det bliver i form af en beslutning om en ny vindmøllepolitik, eller om vi beslutter at høre andre parter i foreningen, inden vi beslutter politikken – det må tiden vise.

Britt Schak Hansen, DN Fanø, var skuffet over DN's ambitioner omkring landbruget. Vi kan ikke vente 30 år, før alt landbrug er økologisk – højst 10. Vi er naturens og miljøets fortalere. Derfor skal vi være ambitiøse – der er nok af andre aktører, som ikke er det.

Om kampen om det åbne land: Det er korrekt, at der er sket et skred efter kommunalreformen, og at planloven er for svag. Derfor ligger der en stor opgave foran os i 2009, hvor kommuneplanerne skal revideres. Og derfor undrer det, at FU foreslår en nedprioritering fra 4,4 til 2,8 årsværk i AP2009 til arbejdet med lokale sager. Oven i købet når der også er en andet ny, stor opgave i 2009, nemlig Natura 2000 planerne. Dette er en opfordring til at få arbejdet med plansager opprioriteret igen.

Svar: Jeg er personligt glad for synspunktet om, at vores ambitioner omkring landbruget skal være mere ambitiøse. Men vi har forsøgt at finde en fællesnævner for det, foreningen mener. Og i den proces vil der altid være en risiko for, at vi bliver for "udvandede". Men det er fint, at nogen presser på den modsatte vej. Lige som med vindmølle politikken kan det måske ende med, at vi "strammer skruen".

Omkring ressourcer til planloven er det en misforståelse, at det skulle være nedprioriteret – jævnfør den forklarende bemærkning i FU's forslag til AP2009 side 7: "Vandområdeplaner er (fejlagtigt) kraftigt overbudgetteret med 1,7 årsværk i 2008. Der er ikke tale om nogen reel nedgang i ressourcer til plansager i 2009." Dertil kommer de 2 mio. kr., som FU lægger op til at afsætte som en saltvandsindsprøjtning til arbejdet med de lokale sager. Alt i alt er der derfor reelt tale om en opprioritering."

Finn Bro-Rasmussen, personligt medlem af REP, takkede for, at DN med de nye initiativer inden for klima, miljø og landbrug nu tilsyneladende er ved at "*booste*" – ligesom i midten af 1980'erne, hvor miljøet kom på DN's dagsorden for første gang.

I går fik DN af en anonym giver doneret en skamstøtte over dansk miljøpolitik i anledning af myndighedernes totale svigt i sagen om giftdepotet i Kjærgård Plantage og forurenningen under Grindsted By. Jeg vil gerne takke for præsidentens foreløbigt gode modtagelse, og jeg har en række nye forslag til skamstøttens placering. Axelborg er et af dem.

Svar: Ja, der er rigtig god gang i DN – det er bl.a. også det, FU har ønsket af opnå med ansættelsen af DN's nye direktør. Med hensyn til skamstøtten, så vil vi gøre vores yderste for at leve op til giverens ønsker om placering og opmærksomhed.

Jørgen Birkedal, DN Sorø og SR Vestsjælland, henledte opmærksomheden på, at Åmosen ikke går i glemmebogen, når DN arbejder videre med Danmarks kommende nationalparker.

Svar: Ja, Åmosen vil blive understøttet i DN's arbejde med nationalparker. I beretningen blev blot nævnt de nationalparker, der er mest gang i for øjeblikket. Alt hvad der ligger inden for rammerne af bogen "Fremtidens Natur i Danmark", vil DN arbejde for.

Christian Bundgård, DN Syddjurs, stillede spørgsmål ved den store vægt i præsidentens beretning på *klimatilpasning*, f.eks. som et vigtigt element i kommuneplanlægningen. Vi bør lægge meget mere vægt på *klimaforebyggelse* – også i kommuneplanerne. Vi skal have fat i krav til lavenergibyggeri, solpaneler på tagene, ændring af vindmølleplanlægningen osv. Og så skal DN's vindmøllepolitik ændres, sådan som FU har lovet at gøre inden årets udgang. Naturlig energi er *smuk* energi!

Også bassiner til algeopvækst som man har forsøgt sig med på Lolland kan være et godt element i klimaforebyggelse. Det skræmmer, at DN lokalt også *her* er imod – lige som DN Ærø var imod vindmøllerne ved Bregninge. I DN Syddjurs har vi også været fremme med idéer om kollektiv transport baseret på batterier, der lades op af vindenergi, når vinden blæser om natten. Der er mange klima-initiativer, som kan og skal indgå i DN's arbejde med de nye kommuneplaner – hvad enten kommunen er klimakommune eller ej.

Svar: Tak for præciseringen omkring *klimaforebyggelse*. Det svarer også til det, jeg melder ud over for klimakommunerne. Grunden til, at *klimatilpasning* fyldte i beretningen, er at det var emnet for gårsdagens seminar. Omkring algebassinet på Lolland, så er det jo et udtryk for, at kommunerne har metodefrihed i arbejdet for klimatilpasning/forebyggelse, men vi vil kigge nærmere på sagen.

Jørgen Bacher Nielsen, DN Favrskov og Landbrugsfagligt Netværk, glædede sig over, at landbrugsspørgsmål nu er begyndt at fylde rigtig meget i foreningens arbejde. Det er dejligt at se, at Landbrugsfagligt Netværks indsats på sidste REP-møde har båret frugt. Tak for det!

Omkring planloven og byggeri i det åbne land: Vi har brug for hjælp ude i afdelingerne til at håndtere de vanskelige plansager.

Om alliancer: Vi mener jo det samme som en række andre grønne organisationer, f.eks. DOF. Så lad os gå sammen – så står vi stærkere.

Svar: FU's saltvandsindsprøjtning på 2 mio. kr. skal bruges til at hjælpe afdelingerne med lokale sager, bl.a. sager om byggeri i det åbne land. Grønne alliancer går FU ind for – omend det er vanskeligt at lave alliancer omkring landbrugspolitik, når vi i DN endnu ikke har afklaret vores politik. Det er bl.a. derfor vi har forsøgt at forcere det arbejde på det seneste. Måske er vi fremme ved slutningen af januar, før vi kan "komme med noget begavet" – selv om det havde været bedre i forhold til Regeringens planer at komme med det nu.

Margrete Auken, FU, mente at DN har en elendig vindmøllepolitik, og at FU ikke har været god nok til at sørge for, at det kom på dagsordenen. Vi behandler vindmøller som om de var grimme industriallæg. Men for det første er de ikke grimme, for det andet kan de – i modsætning til f.eks. en motorvej – pilles ned igen, for det tredje kører de nye store vindmøller meget langsommere end de små gamle, og for det fjerde er det samfundsøkonomisk urealistisk at placere alle vindmøller til havs.

Om kommunalvalget i november 2009: Vi har en aktivitet om det i AP2009, men vi skal i gang allerede nu – for det er nu, at partierne tilrettelægger deres kommunalvalgkampagne. Hav også i baghovedet, at det er det første kommunalvalg efter kommunalreformen. Derfor "ligger det på den flade", at afdelingerne – som jo matcher kommunerne – bruger valgkampen til at synliggøre kommunernes yderst mangelfulde forvaltning af naturen og miljøet. Hvis vi kommer i gang nu, kan vi få ret meget at skulle have sagt. Hvis vi venter, vil vi fremstå som nogle "perifere piphoveder".

Svar: Tak for den gode idé om at være på banen NU med input til partiernes planlægning af kommunalvalget. Som udgangspunkt passer dette arbejde rigtig godt til at blive løst af afdelingerne, men hvis der er brug for hjælp, er Sekretariatet klar til at give den.

Om vindmøller: Se svar til Søren Bundgaard Poulsen.

Tove Binzer, DN Lejre og personligt medlem af Repræsentantskabet, kommenterede præsidentens tese om, at landbruget er ved at miste sin betydning for det danske samfund. Den tese er ikke alle enige i. Nogen har faktisk den modsatte tese, nemlig at landbruget bliver det mest betydningsfulde erhverv på grund af samfundets behov for biobrændsler som et led i at gøre samfundet mere klimaneutralt. Har FU forholdt sig til det? Vi skulle jo nødig ende i en situation, hvor katastrofe-1: opløjning af brakmarkerne afløses af katastrofe-2: tilplantning med energipil. Det bliver ikke noget kønt landskab og se på.

Om affaldsindsamlingen: Det seneste år har jeg samlet en hel masse affald op fra vejsider i mit nærområde. Jeg har reflekteret over, hvor en stor del af affaldet kommer fra – for det kan man jo se på de tomme emballager. De burde leveres tilbage til producenterne, og virksomhederne burde tvinges til at informere om ordentlig bortskaffelse af emballagerne til deres produkter.

Omkring tidspunktet for affaldsindsamlingen, så er det i øjeblikket for sent. Græsset har nemlig vokset sig så højt, at det dækker over affaldet. I øvrigt burde der være en affaldsindsamling nummer 2 på et tidspunkt før kommunerne kommer ud og slår græsset i vejsiderne. Under slåningen fragmenteres affaldet nemlig, så det er meget vanskeligere at samle ind.

Om nationalparker: Fra DN's side handler det om at få nogle fornuftige korridorer ind. Og da kan vi se, at de ikke kommer ad frivillighedens vej. Der er altså noget at kæmpe for. I øvrigt har vi også ude i Lejre tænkt os at lave en nationalpark.

Om afdelingernes funktionsniveau: Min egen analyse er, at der nogle steder er rigtig gode mennesker fra de gamle lokalkomiteer, som giver op på grund af sagsmængden i de nye kommuner. Andre steder skændes de, så det brager på grund af kulturforskelle mellem de sammenlagte lokalkomiteer. Og atter andre steder er den nye kommune så kæmpestor, at man ikke kan bevare det engagement, der følger af nærheden til et område. Derfor er der brug for, at vi laver et kraftigt serviceeftersyn af afdelingernes funktion. Og husk: Det skal være sjovt at lave frivilligt arbejde.

Svar: Omkring biobrændsler, så står der følgende i 2. udkast til DN's landbrugspolitik: "Dyrkning af afgrøder til energi på arealer, som i stedet kunne anvendes til fødevarer, er både miljømæssigt, energiøkonomisk og samfundsøkonomisk en dårlig idé. Energiproduktionen skal derfor begrænses til restprodukter så som halm og høst af græs på arealer, der er taget ud af omdrift." Så DN's holdning er klar. Noget andet er, om vi kan hamle op med landbrugets kommunikationsbudget på 15 mio. kr. Budgettet kan vi ikke helt matche – men vi er rigtig meget dygtigere!

Om serviceeftersyn af afdelingernes funktionsniveau: Ja, det indgår i den kommende frivilligundersøgelse, og i evalueringen af DN's interne kommunalreform.

Marianne Vilstrup, DN Frederiksberg og personligt valgt medlem af Repræsentantskabet, reflekterede over landbrugets mangeartede synder og ansvar/ansvarsforflygtelse i den sammenhæng.

Omkring badevandskvalitet, kan det så være rigtigt, at der ikke i år – efter at det er blevet en frivillig kommunal opgave - har været målinger?

Svar: Næppe. En hurtig søgning på nettet af "badevandskvalitet + kommuner" viser rigtig mange kommunale indberetninger af badevandskvalitet, også i 2008.

Michael Stoltze, FU, foreslog, at DN overvejer at få et tættere samarbejde med Natur og Ungdom – som jo er en værdifuld del af mangfoldigheden i DN's verden. Skal vi fremover se på N&U som DN's ungdomsafdeling?

Svar: Forholdet mellem DN og N&U har været drøftet i rigtig mange år. Jeg har sympati for tanken om, at N&U udnyttede vores Sekretariat og dermed bliver DN's ungdomsorganisation.

Men det ønsker N&U ikke. Vi respekterer N&U's ønske om at være en selvstændig forening – med alt hvad det indebærer af problemer og muligheder.

Annette Greenfort, formand for Klimanetværket, lovede at komme med gode input fra Klimanetværket til DN's kommende klimatilpasningsstrategi. Også *klimaforebyggelse* bør dog have stor vægt i DN's arbejde. Jeg repræsenterer en klimakommune – Lolland – som jeg har været stolt af at medvirke til at få med i det gode selskab.

Der har været nogle misforståelser omkring forskellige anlæg, med relationer til klimaet. F.eks. er det omtalte anlæg til dyrkning af alger multifunktionelt: Det er klimaforebyggende i og med at algerne kan bruges til biobrændsel. Og det er klimatilpassende i og med at det beskytter det eksisterende dige mod havstigningen og mod ekstreme vejsituationer. Alle kommuner burde tænke i både klimaforebyggelse og klimatilpasning.

Der er i øvrigt en interessant forskel i "klimatilpasnings-synet" hos DN og hos kommunerne. Sidstnævnte tænker klimatilpasning i forhold til mennesker. DN gør det i forhold til naturen. Og her har DN en fantastisk styrke.

Svar: Se svar til Chr. Bundgård.

Mogens Stendal, personligt medlem af REP, gjorde opmærksom på, at folketinget i 1992 besluttede, at Danmarks skovareal skal fordobles inden for 100 år, og at en væsentlig del af forøgelsen skal ske ved skovrejsning på dyrket landbrugsjord. Fordoblingen svarer til 5.000 ha. pr. år, og det er et positivt bidrag til mere natur. Men i øjeblikket er vi bagefter. Derfor opfordrer jeg DN til at holde Regeringen op på beslutningen fra 1992.

Svar: Ja, det indgår som et element i DN's klimatilpasningsstrategi.

Ebbe Kanneworff, DN Helsingør, havde et par korte spørgsmål til præsidenten: 1) Er der enighed i FU om, at svinene skal ud af det åbne land? 2) Er der enighed om, at DN skal anbefale industrialiseret svineavl i erhvervsområder? 3) Er disse tilsyneladende hovedelementer i FU's foreløbige arbejde med en landbrugspolitik gennemtænkte? Har de været behandlet i DN's faglige udvalg?

Svar: Både ja og nej. FU er foreløbigt nået frem til, at den industrielle svineproduktion er uønsket i den nuværende form, og at den belaster det åbne land.

5. Aktivitetsplan og Budget 2009 for DN (11.35 – 12.30)

Sagsfremstilling: Forretningsudvalget fremlægger sit endelige forslag til AP2009. Forslaget bygger på en høring hos Repræsentantskabet og andre interesserede i perioden 18. september til 21. oktober. Høringssvarene og FU's stillingtagen til dem fremgår af bilag 5-3. Fristen for at fremsætte ændringsforslag til FU's forslag er en uge før mødet, dvs. søndag den 16. november, jævnfør Repræsentantskabs forretningsorden § 2, stk. 4. Repræsentantskabet skal tage stilling til FU's forslag til AP2009 og eventuelle ændringsforslag i henhold til vedtægternes § 9, stk. 3.

I forbindelse med godkendelse af årets Aktivitetsplan og budget kan Repræsentantskabet give netværk, som opfylder visse betingelser, ret til at sende en repræsentant med stemmeret til det følgende års REP-møder. Fem netværk opfylder betingelserne, jævnfør bilag 5-5. Repræsentantskabet skal tage stilling.

Bilag 5-1: FU's forslag til AP2009.

Bilag 5-2: Sammenligning af budgetforslag 2009, budget 2008 og regnskab 2007.

Bilag 5-3: Høringssvar og FU's svar på høringssvar.

Bilag 5-4: Skabelon til ændringsforslag.

Bilag 5-5: Godkendelse af netværk.

Dirigenten nævnte, at der forud for udløbet af fristen for ændringsforslag (se sagsfremstillingen) var indkommet fire ændringsforslag fra hhv. DN Gladsaxe, DN Fredensborg, en række netværk og Klimanetværket.

Dirigenten besluttede følgende procedure for behandlingen af AP2009:

1. Indledende bemærkninger ved direktøren.
2. Præsentation af ændringsforslag og svar fra præsidenten på vegne af FU.
3. Mulighed for at fremsætte synspunkter og komme med input, som ikke er ændringsforslag.
4. Svar fra præsidenten.
5. Afstemning om ændringsforslag.
6. Afstemning om AP2009 med eventuelle ændringsforslag, som måtte være vedtaget ovenfor.
7. Godkendelse af netværk.

René la Cour Sell, direktør, fremhævede hovedpointen ved den nye aktivitetsplan, set med hans øjne: AP2009 indeholder helt konkrete målsætninger på alle punkter. Dermed er den et klart opgør med den måde, vi har lavet aktivitetsplaner på tidligere. Det er fuldstændig afgørende, at vi har klare, ambitiøse og tydelige målsætninger. Det gør det nemmere for Sekretariatet, Forretningsudvalget og præsidenten at "levere varen". Det gør det også nemmere bag efter at *dokumentere*, hvor vi har leveret varen, og hvor vi ikke har. Derfor er relevant at diskutere, om vores målsætninger er ambitiøse nok. At diskutere årsværk er ikke interessant uden målsætninger. Men med konkrete målsætninger – så er det, at vi får flyttet hegnspele og får kæmpet for vores sag. *Det skal I lægge mærke til.*

Bodil Due, DN Gladsaxe, argumenterede for følgende rettidigt fremsatte ændringsforslag til

1.1 Fredningssager:

"Der afsættes yderligere 1,8 årsværk til fredningssager, så der i alt prioriteres 7 årsværk til denne kerneopgave for DN.

0,7 årsværk tages fra Klima, energi og transport

0,3 årsværk tages fra klimarelaterede aktiviteter under andre indsatsområder

0,5 årsværk tages fra Produktion og forbrug, således at kun affaldsindsamlingen er tilbage

0,3 årsværk tages fra Børn og unge og fra Administrative støttefunktioner."

Svar: FU har stor sympati for fredningsarbejdet. Det er årsagen til, at fredningssager – på forslag fra FU - de senere år er blevet opprioriteret til det nuværende historisk høje niveau. Dermed mener FU, at fredningsarbejdet har en rimelig afvejning i forhold til de mange andre opgaver, som FU også gerne vil prioritere. FU kan derfor ikke anbefale ændringsforslaget.

Grethe Troensegaard, DN Fredensborg, argumenterede for følgende rettidigt fremsatte ændringsforslag til 3.1: Organisatorisk vejledning og service ("Naturens Universitet"):

"Kurser for DN's aktive i lokalt lobbyarbejde og i ledelse af afdelingsbestyrelserne skal opprioriteres, så de som minimum er på samme niveau som i 2008."

Svar: Kursusvirksomheden for DN's aktive i 2009 er planlagt, så det natur- og miljøfaglige får en lidt højere vægt, medens det organisationsfaglige – herunder ledelse af afdelingsbestyrelser – får en lidt lavere vægt. Denne drejning er udtryk for et bredt ønske hos aftagerne af kurserne – altså DN's aktive. FU er enig i, at der er større behov for udvikling af det organisationsfaglige niveau blandt DN's aktive end udvikling af det natur- og miljøfaglige niveau. Men det kan ikke gennemføres ved en kursusvirksomhed, som ikke ret mange har interesse i at deltage i. Der gennemføres dog stadig organisationsfaglige kurser for både nyvalgte og "gamle" bestyrelsesformænd. Og lobbyvirksomhed indgår som element i de fleste natur- og miljøfaglige kurser. På den baggrund kan FU ikke anbefale ændringsforslaget.

Kim Christiansen, formand for DN's Agenda 21 Netværk, argumenterede for følgende rettidigt fremsatte ændringsforslag til 3.2: Organisatoriske enheder (Netværk) på vegne af A21-netværket, Formidlingsnetværket, Naturplejenetværket, Klimanetværket, Landbrugsfagligt Netværk, Vand- og naturplannetværket, Lysnetværket og Råstofnetværket:

"Der afsættes yderligere 107.000 kr. til netværkene, så ressourcerne stiger til 650.000 kr. Oprioriteringen skal dels dække prisstigninger dels dække etablering af 1-2 nye landsdækkende netværk i 2009.

Beløbet findes gennem en tilsvarende nedprioritering af Administrative støttefunktioner."

Svar: Som en del af debatten om AP2009 er der indledt en velkommen foreningsdebat om Netværkenes funktion, foreningsrolle og ressourcer. FU er indstillet på at give en tillægsbevilling af DN's arbejdskapital, hvis konklusionen på foreningsdebatten bliver, at der er behov for yderligere ressourcer. Principielt har FU derfor allerede lagt op til en slags budgetreservation til formålet, og det er FU indstillet på at formalisere. FU tiltræder derfor ændringsforslaget på den måde, at FU lægger op til en budgetreservation på 100.000 kr. til Netværk (ud over de 545.000 kr., der under alle omstændigheder er budgetteret med).

Christian Bundgård, Klimanetværket, argumenterede for følgende rettidigt fremsatte ændringsforslag til 3.2: Organisatoriske enheder (Faglige Udvalg):

"1. Der afsættes en budgetreservation til et nyt klima/energifagligt udvalg i 2009 svarende til ressourcer for de eksisterende MFU, NFU og PFU.

2. Udvalget skal tilhøre gruppen af vedtægtsbundne udvalg, hvor formanden er født medlem af FU. Klimanetværket vil fremsætte forslag til vedtægtsændring herom på REP-mødet i foråret 2009.

3. Klimanetværket skal forlods have to pladser i udvalget."

Svar: FU er enig i formålet med forslaget, nemlig at sikre en høj prioritering af DN's klimaarbejde. Men FU er ikke enig i *måden* det foreslås gjort på. Dels kræver det en vedtægtsændring, som tidligst kan gennemføres til næste år. Dels kan man ikke opprioritere et arbejdsområde ved at etablere et nyt *fagligt* udvalg. Det kan man derimod gennem DN's aktivitetsplan, sådan som FU også lægger op til med sit forslag til AP2009. På den baggrund kan FU ikke anbefale ændringsforslaget.

Dirigenten efterlyste, om der efter præsentationen af ændringsforslagene var yderligere synspunkter og input omkring AP2009.

Niels Henrik Theisler, DN Gentofte og SR Storkøbenhavn, pegede på, at samrådet hvert år bruger mange kræfter på at kommentere FU's høringsudkast til Aktivitetsplan – for det er jo grundlaget for hele foreningens arbejde i et helt år. Derfor er det meget tilfredsstillende, at FU i år har fulgt en række af samrådets forslag. F.eks. er det flot, at der er afsat 2 mio. kr. til støtte for det lokale klagesagsarbejde. Husk, at ressourcerne skal organiseres på en fornuftig måde, hvis de skal give de ønskede resultater.

Samrådet har også med tilfredshed konstateret, at der de seneste par år er sket en fordobling af årsværk til fredningssager. Det har været en mærkesag for samrådet – som derfor vil følge området tæt, idet samrådet har forståelse for, at Sekretariatet skal have tid til at "fordøje" de ekstra årsværk, før yderligere opprioritering bør overvejes.

Også den konsekvente forklaring af ændringer fra år til år i Aktivitetsplanen, er samrådet meget tilfreds med.

Svar: Tak for rosen, som har mange adressater: En arbejdsgruppe under FU, Sekretariatet, en ny "målbevidst" direktør, FU og de mange bidragydere i høringsgruppen.

Niels Hav Hermansen, personligt medlem af REP, henviste til de mange forskellige udformninger, som Aktivitetsplanerne har haft de senere år. Det er en fornøjelse at kunne konstatere, at AP2009 er den bedste, der nogensinde er lavet. Der er gjort op med den tvangsmæssige forestilling, at det skulle være mere progressivt at beskrive årligt tilbagevendende faste opgaver som projekter i stedet for drift. Man har fået bedre og mere konkrete mål – tak for det, René. Og man har beholdt den nogenlunde præcise ressourceangivelse.

Og så en venlig formaning til René, som i sagens natur mangler erfaringer med, hvad *dårlige* aktivitetsplaner kan medføre: Aktivitetsplanen er en del af "kontrakten" mellem Sekretariatet, FU og Repræsentantskabet. Og den kan måske godt virke lidt snærende for en initia-

tivrig ny direktør. Men du skal ikke være bange for den! Du skal i stedet glæde dig over, at åbenhed er tillidskabende og konfliktforebyggende – åbenhed omkring den faktiske fordeling af ressourcer, både penge og årsværk. Og du skal ikke være bange for, at det betyder manglende manøvrer muligheder i forhold til en foranderlig omverden. For i denne forsamling er der altid stor forståelse for velbegrundede afvigelser fra budgettet.

Tak til FU for – endelig – at have udformet Aktivitetsplanen på en ordentlig måde. Det kunne og burde være sket meget før. Men det var der bl.a. en direktør, som var imod

Svar: Se ovenfor.

Finn Bro-Rasmussen, personligt medlem af REP, havde en kommentar til forslaget om et klima/energi-fagligt udvalg – i egenskab af tidligere formand for DN's Energiudvalg, der blev nedlagt "med et pennestrøg". Jeg vil gerne takke både All Gore og Christian Bundgård for at rejse spørgsmålet om klima på en sådan måde, at man kan mærke det både uden for og inden for foreningen. Jeg håber, at Klimanetværket fremsætter et ændringsforslag til vedtægterne om et klima/energi-fagligt udvalg, og jeg håber, at FU accepterer at nedsætte et sådant udvalg. Når man har et så stort engagement, som i denne sag, så er der behov for at få den ypperste ekspertise ind i foreningen for at til at kunne rådgive og følge med i, hvad foreningen står for. Det er det, der er meningen med de faglige udvalg. I øvrigt glæder jeg mig over foreningens nye udvikling med en stærk og engageret præsident og en professionel direktør.

Svar: Der er intet i vejen for, at man i dag – uden vedtægtsændring – kan lave et Klimafagligt Udvalg. Det skal blot være i gruppen af "Øvrige udvalg", som uden videre kan oprettes ved beslutning i FU. I modsætning til gruppen af "Vedtægtsbundne udvalg" er de øvrige udvalgs formænd dog ikke fødte medlemmer af FU – og det var et specifikt ønske i forslaget fra Klimanetværket.

Jørgen Grøn, DN Vesthimmerland – lokalkomiteen for Års-Ålestrup, glædede sig *meget* over den 2 mio. kroner store saltvandsindsprøjtning til klagesagsarbejdet. Mit bud på udmøntningen er, at Sekretariatet fremover skal skrive klagerne på baggrund af input fra afdelingerne. Et nyligt eksempel fra mit område illustrerer, hvorfor det er fornuftigt: Et biogasanlæg blev planlagt i en smuk ådal, lige ned til åen. I lokalkomiteen vidste vi ikke, om vi kunne gøre noget ved det. Byrådet havde vedtaget kommuneplantillæg og lokalplan. Vi snakkede med Sekretariatet, og de var enige med os i, at det nok var tvivlsomt, om en klage ville kunne vindes. Men så satte Sekretariatet sig alligevel ned i en positiv ånd og lavede en rigtig god klage. Og til min overraskelse fik vi 100 procent medhold. Det havde vi ikke fået, hvis det var os selv i lokalkomiteen, der havde lavet klagen. Vi vandt sagen, fordi der lå et virkelig professionelt arbejde bagved. Og det er på den måde, vi skal bruge de 2 mio. kroner.

Om DN's interne kommunalreform: Om et år skal vi tage stilling til, om vores nye vedtægter omkring DN's lokale organisering har fungeret godt nok. Jeg opfordrer til, at vi allerede nu går i gang med evaluering af den sag. Helst sådan, at vi tager en midtvejsevaluering på forårets REP-møde forud for den endelige evaluering med dertil hørende eventuelle vedtægtsændringer på efterårets møde. Det er vigtigt, at evalueringerne sammenligner, hvordan det er gået med de sammenlagte lokalkomiteer i forhold til de lokalkomiteer, som har fået dispensation til at fortsætte. Vi bør også være åbne over for andre muligheder ved at kigge på andre organisationer. Det bekymrer mig, at man allerede nu kan måle en nedgang i antallet af aktive. Det skal stoppes så hurtigt som muligt, så vi kan nærme os det mål, vi satte os for nogle år siden: Vi skal være endnu flere aktive i denne forening!

Søren Vinding, DN Fanø og DN's repræsentant i det internationale Vadehavs-samarbejde, opfordrede FU til at sørge for, at en stor del af de 2 mio. kr. bliver brugt til arbejdet med plansager. I modsætning til klagesagerne er plansagerne fremadrettede – der hvor man i fællesskab prøver at udvikle de lokale områder i overensstemmelse med områdernes betingelser.

Det har været debatteret, hvor stor betydning de nye kommuneplaner vil få. Jeg mener de er meget vigtige, og at DN – også fordi det er valgår i 2009 – har gode muligheder for at få indflydelse. Derfor skal planarbejdet styrkes – ikke reduceres. Sekretariatet skal på banen og ikke overlade arbejdet til afdelingsbestyrelserne. I øvrigt behøver vi ikke at vente med en "for-

kromet" National Naturplan fra Regeringens hånd, for at få vores visioner om sammenhængende natur gennemført. Det kan fint ske allerede nu inden for rammerne af kommuneplanerne.

Om forslaget om et klimafagligt udvalg: Det handler om, at DN får kontakt til den ypperste fagkundskab i dette land – og det var der i det gamle Klimaudvalg. Det er absolut noget, jeg vil råde FU til at arbejde for, sammen med Klimanetværket.

Svar: Der er ingen besparelser på planområdet, hverken under lokale sager eller under nationale emner. Men visse projekter under "Planlægning" (som nationalt emne) er færdiggjort og ikke erstattet af andre, jævnfør de forklarende bemærkninger i FU's forslag til AP2009.

Maria Landschoff Møller, DN Samsø, takkede de aktive i 20 afdelinger for støtte til sit ændringsforslag til AP2009 (Projekt Biodiversitet 2010) og ikke mindst FU for at være imødekommende over for forslaget. Det handler om overvågning af den lysåbne natur i Danmark. Det er et super vigtigt "guldæg" for DN. Vi har udviklet en metode til registrering af nogle få karakterplanter, som er indikatorer for naturkvalitet. Og metoden er så enkel, at det let kan læres af ikke-fagnørder (bl.a. mig selv). Dermed har vi skabt et godt grundlag for at dyrke sammenhængen viden-forståelse-engagement – også i befolkningen uden for DN. I øvrigt er det tankevækkende, at en forening som DOF, der er meget mindre end DN, er meget bedre til at dokumentere og registrere. DOF har 300 aktive fugletællere – det svarer til et potentiale på 3.000 i DN!

Jørgen Nielsen, DN Favrskov og Landbrugsfagligt Netværk, bemærkede en interessant forskel på FU's høringsudkast til AP2009 og FU's endelige forslag. I førstnævnte er der budgetteret 2,2 årsværk til landbrug under Nationale emner. I sidstnævnte 1,8. Hvorfor? Og hvilke konsekvenser har det?

Svar: Forskellen skyldes en fejl i høringsudkastet (ressourcer til affaldsindsamlingen var konteret under landbrug).

Dirigenten foranstaltede herefter afstemning med følgende resultater:

1. Ændringsforslag fra Bodil Due blev forkastet.
2. Ændringsforslag fra Grethe Troensegaard blev forkastet.
3. Ændringsforslag fra Kim Christiansen blev vedtaget i form af en yderligere budgetreservation på 100.000 kr.
4. Ændringsforslag fra Christian Bundgård blev af dirigenten med forsamlingens tilslutning afvist som afstemningstema, idet det forudsætter en vedtægtsændring, og idet et Klimafagligt Udvalg under alle omstændigheder kan oprettes som et "øvrige udvalg" i henhold til vedtægternes § 13.
5. FU's samlede forslag til AP2009 med tilføjelse af den under ovennævnte punkt 3 nævnte ekstra budgetreservation blev vedtaget.
6. Netværk blev godkendt – dvs. at følgende Netværk har ret til at sende en repræsentant med stemmeret til REP-møderne i 2009: Agenda 21 Netværket, Formidlingsnetværket, Klimanetværket, Landbrugsfagligt Netværk og Naturplejenetværket.

6. Landsdelskontor(er) i DN (12.30 – 12.37)

Sagsfremstilling: Christian Bundgård, DN Syddjurs, stillede til Repræsentantskabsmødet i april 2008 et dagsordenforslag om at etablere et landsdelskontor i Midtjylland. Forretningsudvalget lovede at vurdere forslaget og fremlægge vurderingen for Repræsentantskabet i november 2008. I bilaget til dette dagsordenspunkt følger FU's vurdering af den generelle problemstilling om landsdelskontor(er) i DN og dermed af det fremsatte forslag. Repræsentantskabet skal tage stilling til FU's vurdering.

Bilag 6-1: FU's vurdering af landsdelskontor(er) i DN.

Christian Bundgård, DN Syddjurs, argumenterede for sit forslag på denne måde: FU konstaterer at der ikke er et velbegrundet behov. Vi mener tværtimod der er behov for lokale medarbejdere og tæt kontakt til de jyske afdelinger på følgende områder: Kommuneplaner og lokalplaner (herunder især klimaproblemer forebyggelse og tilpasning), initiativer omkring klima og bæredygtighed, vand- og Natura 2000-planer, Nationalparker, godkendelse af husdyrbrug og landbrugsproblemer. I aktivitetsplanen skrives der flere steder om "en saltvandsindsprøjtning til arbejdet med lokale sager på 2 mio." På alle disse områder vil lokalkendskab eller tæt mulighed for at få lokalkendskab være meget vigtige. Mulighed for at tage ud til møder og samtaler og have tæt dialog med de lokale aktive. Vi har foreslået et jysk kontor fordi behovet er særlig stort i forhold til de meget store jyske afdelinger.

- a) Der er særlig store muligheder for at udbygge med vedvarende energi.
- b) Der er store problemer med CO₂-forurenende transport.
- c) Der er særlig mange store naturområder og potentielle naturgenopretningsområder.
- d) Vand og naturplanerne vil blive ekstremt arbejds- og lokalkendskabskrævende.
- e) Der er hele 4 nationalparker under realisering: Thy, Mols, Vadehavet, Skern å. Der er mindst en mere på vej: Skagen Odde.
- f) Langt de fleste husdyrbrug ligger eller kommer til at ligge i Jylland og er ekstremt arbejds- og lokalkendskabskrævende. Lokalkontoret kunne dække de funktioner som Landbrugsfagligt Netværk har ønsket løst med et rejsehold.

2) FU mener det vil være uforholdsmæssigt dyrt og uflexibelt. Vi anerkender de fremførte argumenter, men mener alligevel at ovenstående bør veje tungere. Hvis der placeres medarbejdere som helt eller delvis kan dække de pågældende områder samt jyske kursus og netværksmøder bør der kunne skabes et godt fagligt miljø.

3) Under disse forudsætninger bør det have en positiv effekt på niveauet og effektiviteten af den faglige rådgivning. Effekten af saltvandsindsprøjtningen vil være særlig stor hvis den anvendes til dette formål.

René la Cour Sell, direktør, henviste til FU's grundige vurdering. Essensen er, at DN skal bruge så få ressourcer som muligt på administration ("backoffice") og så mange som muligt på det, der gør noget konkret godt for naturen. Det ville have kæmpestore omkostninger at etablere et Jyllandskontor – omkostninger, som alligevel ikke rigtigt kommer DN's lokale aktive til gode. Slet ikke i en moderne tidsalder med internet osv. Og når vi samtidig yderligere afsætter 2 mio. ekstra kroner til at støtte endnu mere op om det lokale arbejde i tæt samarbejde med DN's lokale aktive – så virker det endnu mindre velbegrundet at bruge ressourcer på at etablere et landsdelskontor. Dertil kommer de mange andre argumenter for at have DN's sekretariat samlet ét sted, sådan som de er beskrevet i FU's omfattende vurdering af forslaget.

Christian Bundgård, DN Syddjurs, trak forslaget om at stemme om problemstillingen landsdelskontor(er), men henstillede til FU at kigge på sagen igen. FU's vurdering er et fint og grundigt arbejde, men der er ikke taget hensyn til de argumenter, jeg har fremført ovenfor om, hvilke opgaver man skal tage fat på, og hvilket lokalkendskab, der er brug for.

Ella Maria Bisschop-Larsen, præsident, bekræftede, at FU vil se på Christian Bundgårds argumenter og derudover lave en nærmere analyse af de økonomiske konsekvenser.

7. Valg af dagsordenkomite for næste REP-møde (Kl. 12.38)

Sagsfremstilling: Repræsentantskabet vælger dagsordenkomite for næste REP-møde 25-26. april 2009 i Silkeborg efter indstilling fra FU. Dagsordenkomiteen skal bestå af 2 medlemmer af FU og 3 samrådsformænd. FU's indstilling fremkommer mundtligt på mødet efter konsultation med samrådsformændene 21. november.

Dirigenten foranstaltede valg af følgende Dagsordenkomite efter indstilling fra FU: Thorild Kjeldsen, SR Nordjylland

Morten Frederiksen, SR Vestjylland
Søren Eller, SR Sydjylland
Poul Hald-Mortensen, FU
Peter Skat Nielsen, FU.

8. Vedtagelse af eventuelle resolutioner (12.39 – 12.50)

Dirigenten oplyste, at forslagsstillerne til de under dagsordenens punkt 2 fremsatte resolutionsforslag under mødet havde forhandlet med Resolutionsudvalget. Parterne var nået til enighed om nedenstående formuleringer, der blev vedtaget ved afstemning:

Sundhedstjek af støtteordninger

Regeringen opfordres til at lave et sundhedstjek af tilskud, støtte og afskrivningsordninger for dansk landbrug.

Begrundelse: Fødevarereproduktionen i Danmark belaster sundhed hos dyr, mennesker og naturen. Ingen skatte kroner bør via EU eller andre ordninger direkte eller indirekte bidrage til at understøtte den del af fødevarereproduktionen, som er årsag til disse belastninger.

Kærgård Plantage og Grindsted By

Danmarks Naturfredningsforening finder, at de iværksatte initiativer i Kærgård Plantage er helt utilstrækkelige, ligesom undersøgelserne af forureningerne i og under Grindsted By er mangelfulde, og kræver derfor, at miljøministeren tager initiativ til at:

- forureningerne fra Kærgård Plantage, gruberne 3, 4, 5 og 6 undersøges,
- udsivningen til havmiljøet fra Kærgård Klitplantage løbende monitoreres, herunder for biologiske skader,
- der igangsættes en oprensning af hot spots i alle gruber,
- der udarbejdes en plan der sikrer at alle kilder til fortsat forurenings spredning skal fjernes, og at
- forureningerne under Grindsted By inkl. Grindstedværket, nu Danisco's fabriksgrund, bliver undersøgt, og at de under Grindsted By værende grundvandsforureninger afgrænses med nødvendige afværgeforanstaltninger.

Begundelse: Danmarks Naturfredningsforening har gennem en lang årrække fulgt forureningerne i Kærgård Plantage og Grindsted By, der er danmarkshistoriens største forureninger.

Danmarks Naturfredningsforening finder, at myndighederne – staten og lokale myndigheder - i flere årtier har haft kendskab til og accepteret en enorm natur- og grundvandsbelastning, udsivning af miljø- og sundhedsskadelige stoffer til Nordsøen uden aktive indgreb for at hindre forureningens belastning af havmiljøet.

9. Eventuelt (Kl. 12.50)

Dirigenten konstaterede, at tiden var gået til andre emner på dagsordenen, og af dette dagsordenpunkt (hvorunder der ikke kan træffes beslutning om noget) derfor måtte udgå.

Ella Maria Bisschop-Larsen, præsident, takkede forsamlingen for et rigtig godt REP-møde. Der har været en tendens gennem de senere møder i retning af, at vi *vil* noget sammen – og det er berigende. Også tak til Sekretariatet for godt arrangement. Og ikke mindst tak til vores altid strenge og retfærdige dirigent, som med stor humor og kærlighed til foreningen formår at gøre det til en god oplevelse at være til REP-møde!